

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 17Co/110/2016  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115213305  
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2017  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8115213305.2

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobkyne: P. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. P. XXX, právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Hausmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, zapísaná v obchodnom registri Paríž pod č. 542 097 902 RCS Paris, konajúcou na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, 821 08 Bratislava, IČO: 47 258 713, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Po, vložka č. 2990/B, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 17C/219/2015-118 zo dňa 03.02.2016 takto

### rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Priznáva žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

### odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) určil, že že zmluvné podmienky uvedené v Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 19. 12. 2006 v časti C) úverová karta: „Ďalej žiadam, aby ma spoločnosť CETELEM SLOVENSKO, a. s. zaradila do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, poskytla mi úverový rámec vo výške 20.000,- Sk a vydala úverovú kartu na moje meno. Beriem na vedomie, že moja žiadosť o vydanie úverovej karty bude posudzovaná na základe údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a priebehu jeho splácania, a že v prípade, že po vyhodnotení aktuálnej situácie nebude možné vyhovieť tejto žiadosti v plnom rozsahu, môže CETELEM SLOVENSKO, a. s. zmeniť navrhovanú výšku úverového rámca na ním stanovenú nižšiu výšku. Zaväzujem sa splácať čerpaný úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach vo výške minimálne 5 % mne poskytnutého úverového rámca, ak nebude dohodnuté inak a to i telefonicky. Súhlasím s platbami uvedenými v časti C1). Termín splatnosti je 10. deň v mesiaci, ak nie je v časti C1) dohodnuté inak, a spôsob splácania je zhodný so zvolenou možnosťou v časti B/.“ a v časti V.3 Záverečné ustanovenia: „Ak klient poruší svoju povinnosť splácať poskytnutý úver riadne a včas, je Cetelem oprávnený požadovať od klienta, aby zaplatil zmluvnú pokutu vo výške 8 % z každej splátky, s úhradou ktorej sa dostal do omeškania viac než 30 dní“, sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 579,20 EUR a tieto uhradiť priamo na účet právneho zástupcovi žalobkyne JUDr. Igorovi Šafrankovi, advokátovi vo Svidníku, ul. Sov. hrdinov č. ú.: U XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, BIC: U., VS: XXXX do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanému zároveň uložil povinnosť zaplatiť štátu

na účet Okresného súdu v Prešove súdny poplatok 99,50 EUR a tento zaplatiť na účet Okresného súdu v Prešove do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 52, § 53 ods. 1a 5, § 53a ods. 1, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 3 a 5, § 4 ods. 3 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 6 ods. 1 druhá veta zákona č. 634/1992 Z.z., § 153 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku.

V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa a žalovaný uzatvorili dňa 14. 12. 2006 Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru vo výške 5.399,- Sk na kúpu tovaru, ktorý mala žalobkyňa uhradiť v 15 splátkach po 414,- Sk mesačne. V časti C nazvanej Úverová karta je uvedený: „Mesačná úroková sadzba 1,95 %, príklad RPMN pri výške prvého čerpania 20.000,- Sk, pri pravidelnom splácaní splátky bez poistenia je 31,76 %, mesačný poplatok za správu revolvingového úveru je 45,- Sk, ročná úroková sadzba 23,4 %. Úrokové sadzby sú platné ku dňu podpisu žiadosti. Výška poistného v bode 1 časti D 2,99 %.“ Vo vedľajšom rade na lícnej strane tejto zmluvy pod písmenom C Úverová karta sa uvádza, že spotrebiteľ žiada, aby ho spoločnosť CETELEM SLOVENSKO, a. s. zariadila do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, poskytla úverový rámec 20.000,- Sk a vydala úverovú kartu na jeho meno s tým, že CETELEM SLOVENSKO, a. s. môže zmeniť navrhovaný výšku úverového rámca na nižšiu. Spotrebiteľ sa zaväzuje splácať čerpaný úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach vo výške minimálne 5 % z poskytnutého úverového rámca, ak nebude dohodnuté inak. Súhlasí s platbami uvedenými v časti C, termín splatnosti je 10. deň, ak nie je v časti C dohodnuté inak a spôsob splácania je zhodný so zvolenou možnosťou časti D. Na druhej strane zmluvy označenej ako Všeobecné podmienky CETELEM SLOVENSKO, a. s. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru v časti V Záverečné ustanovenia pod bodom 3 je text: „Ak klient poruší svoju povinnosť splácať poskytnutý úver riadne a včas, je CETELEM SLOVENSKO, a. s. oprávnený požadovať od klienta, aby zaplatil zmluvnú pokutu vo výške 8 % z každej splátky, s úhradou ktorej sa dostal do omeškania viac než 30 dní. Zmluvná pokuta je splatná bezodkladne potom, čo klient dostane písomnú výzvu na jej úhradu.“

Žalovaný listom, ktorým bez uvedenia dátumu oznámil žalobkyni, že obdržala medzinárodnú úverovú kartu Aura Master Card s maximálnym úverovým rámcom 40.000,- Sk, aktuálnym úverovým rámcom 20.000,- Sk, mesačnou úrokovou mierou 1,95 %, výškou mesačnej splátky 800,- Sk, platnosťou karty od 1. 4. 2007.

Listom žalovaného zo dňa 22. 4. 2010 označeným Čiastočné odstúpenie Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXXXXXX oznámil žalobca žalovanej, že odstúpuje od Úverovej zmluvy v časti týkajúcej sa Úverovej karty, ktorú s nimi uzavrela a úver ku dňu 31. 5. 2010 sa stáva splatným v celom rozsahu a zároveň ju vyzval k úhrade dlžnej sumy 1.590,18 EUR s tým, že od 1. 6. 2010 jej účtuje úrok z omeškania vo výške 0,08 % z dlžnej sumy denne.

Zo spisu 12 Ro 219/2011 súd zistil, že žalovaný v tomto konaní ako žalobca dňa 4. 8. 2011 doručil návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie pohľadávky 1.590,18 EUR s príslušenstvom, ktorý vznikol z úverovej zmluvy, ktorú uzatvoril dňa 19. 12. 2006 a vydal žalovanej úverovú kartu a poskytol úverový rámec 20.000,- Sk, z ktorého čerpala celkovo žalovaná 1.363,72 EUR. Súd vo veci dňa 15. 8. 2011 vydal platobný rozkaz, ktorým uložil žalovanej v tomto konaní Viera Mikitovej zaplatiť 1.590,18 EUR s 9 % úrokom z omeškania z istiny 1.533,43 EUR od 1. 7. 2010 do zaplatenia. Tento platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 6. 9. 2011.

V konaní sp. zn. 11 C 205/2013 podala Viera Mikitová návrh na obnovu konania vo veci Okresný súd Prešov, sp. zn. 12 Ro 219/2011 dňa 31. 7. 2013, o ktorom súd rozhodol dňa 11. 12. 2013 uznesením tak, že návrh na obnovu konania zamietol a toto rozhodnutie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu. č. k. 18 Co 26/2014 zo dňa 29. 9. 2014 a právoplatné dňa 11. 11. 2014.

V konaní, sp. zn. 13 Er 199/2012 požiadala exekútorka JUDr. Zora Ferdinandy o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 3. 12. 2012.

Zmluva uzatvorená medzi účastníkmi konania dňa 14. 12. 2006 je spotrebiteľskou zmluvou, a preto podlieha súdnej kontrole.

Pokiaľ ide o námietku žalovaného, že nie je preukázaný naliehavý právny záujem na určení neprijateľnosti zmluvných podmienok, súd poukazuje na to, že tento naliehavý právny záujem vyplýva z § 3 ods. 3 a ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, keď je daný už aj tým, že spotrebiteľ v prípade úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti vyplývajúcej dodávateľovi z príslušného zákonného ustanovenia, má právo na uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia. Naliehavý právny záujem teda vyplýva priamo zo Zákona o ochrane spotrebiteľa, a preto súd považuje námietku nedostatku naliehavosti právneho záujmu vznesenú žalovaným za nedôvodnú. Taktiež, pokiaľ

ide o ďalšiu námietku žalovaného, a to res iudicata, aj túto považuje za nedôvodnú, lebo predmetom tohto konania je určenie neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré neboli judikované v konaní 12 Er 219/2011 Okresný súd Prešov.

V Zmluve zo dňa 19. 12. 2006 žalovaný poskytol žalobkyni úver 5.399,- Sk, o ktorý žalobkyňa žiadala za účelom kúpy tovaru, avšak na základe tejto úverovej zmluvy zároveň jej bola vnútená úverová karta a revolvingový úver, ktorá bola aktivovaná dňa 1. 4. 2007 vydaním úverovej karty Aura Master Card s úverovým rámcom 20.000,- Sk. Žalovaný listom zo dňa 22. 4. 2010 čiastočne odstúpil od úverovej zmluvy týkajúcej sa úverovej karty ku dňu 31. 5. 2010, kedy vyhlásil zosplatnenie tohto revolvingového úveru a vyzval žalobkyňu k úhrade celej dlžnej sumy 1.597,18 EUR. Súd má za to, že žalovaný porušil ustanovenie § 4 ods. 3 tretia veta Zákona č. 250/2007 Z. z., resp. § 6 ods. 1 Zákona č. 634/19092, keď viazal poskytnutie služby na poskytnutie inej služby a vnútil žalobkyni aj poskytnutie revolvingového úveru, o ktorý nežiadala a nemala ho možnosť vylúčiť zo zmluvných dojednaní. Tento revolvingový úver nespĺňa náležitosť písomnej zmluvy v zmysle § 4 ods. 1 Zákona č. 258/2001 Z. z., a preto ani nevznikla platná zmluva. Naviac, zmluvná podmienka, ktorou automaticky podpisom zmluvy o spotrebiteľskom úvere spotrebiteľ žiada aj o poskytnutie revolvingového úveru je v rozpore s § 4 ods. X Zákona č. 250/2007 Z. z., resp. s ustanovením § 6 ods. 1 druhá veta Zákona č. 634/1992 Z. z., nakoľko viaže poskytnutie spotrebiteľského úveru na obstaranie vecí na žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru, ktorý spotrebiteľ pri takomto type zmluvy nemá možnosť ho odmietnuť. Takáto zmluvná podmienka spôsobuje následky, že ak by spotrebiteľ nechcel uzatvoriť Zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru, nemohol by uzatvoriť ani Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, lebo predtlačené ustanovenie tejto zmluvnej podmienky, ktorou žiada spotrebiteľ o zaradenie do zoznamu žiadateľov o poskytnutie revolvingového úveru, nemôže spotrebiteľ vylúčiť. Nie je podstatné, či dodávateľ mu poskytne alebo neposkytne revolvingový úver, keďže to závisí vyslovene od jeho rozhodnutia, ani či dôjde k jeho čerpaniu, lebo fakticky schválením žiadosti o poskytnutie úverovej karty je daný spotrebiteľovi k dispozícii úver, o ktorý nežiadal. Podmienky takéhoto revolvingového úveru nie sú v súlade s § 3 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z. z. Samotná táto zmluvná podmienka je formulovaná tak, že vnucuje spotrebiteľovi ďalší produkt doručením platobnej úverovej karty ho napadá k jej použitiu, pričom pôvodne spotrebiteľ o takýto produkt neprejavil záujem. Takéto konanie dodávateľa je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku a spotrebiteľ je takto zbavený možnosti voľby medzi inými ponukami obdobných úverov inými poskytovateľmi. Takáto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná, ale je súčasťou vopred pripraveného formulára, ktorý spotrebiteľ môže len prijať alebo neprijať ako celok. Toto spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto takáto zmluvná podmienka v zmysle § 53 ods. 1 a § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a z tohto dôvodu neplatnou.

Pokiaľ ide o druhú zmluvnú podmienku v bode V.3 týkajúcu sa zmluvnej pokuty, súd v tomto smere poukazuje na právoplatný rozsudok vydaný Okresným súdom v Piešťanoch, sp. zn. 11C/151/2010 dňa 10. 12. 2014, kde súd vyslovil rovnakú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve žalovaného, vo Všeobecných podmienkach zo dňa 15. 2. 2008 pod bodom IV.3 v tom istom texte, aký je uvedený v zmluve zo dňa 19. 12. 2006 za neprijateľnú zmluvnú podmienku. V zmysle § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka platí, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

S poukazom na citovaný rozsudok platia tie isté argumenty, aké sú uvedené v tomto rozhodnutí, že ustanovenia o zmluvnej pokute spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatnou.

S poukazom na § 153 ods. 4 O. s. p., podľa ktorého ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v

spotrebiteľskej zmluve. súd určil, že vo výroku rozsudku citované zmluvné podmienky sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, neboli individuálne dojednané, ale boli vopred pripravené žalovaným ako dodávateľom, sú to nekalé zmluvné podmienky a podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS zo dňa 5. 4. 1993 sú povinné členské štáty Európskej únie zabezpečiť, aby nekalé podmienky v zmluvách so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa neboli záväzné pre spotrebiteľa. Z vyššie uvedených dôvodov súd návrhu v celom rozsahu vyhovel. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p..

2. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal, že súd prvej inštancie konal a rozhodol napriek prekážke rozhodnutej veci. Na strane žalobcu neexistuje naliehavý právny záujem a objektívne ho ani nie je možné preukázať. Došlo k porušeniu práva žalovaného na súdnu ochranu a žalovanému bola odňatá možnosť konať pred súdom. Konaním a rozhodovaním súdu prvej inštancie v tej istej veci, o ktorej sa už právoplatne rozhodlo, došlo k porušeniu princípu právnej istoty, ktorú garantuje Ústava SR. O nároku z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 19.12.2006 sa už prv právoplatne rozhodlo, keď bol vydaný platobný rozkaz dňa 15.08.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 06.09.2011, vedený pod sp. zn. 12Ro/219/2011, ktorého predmetom bolo zaplatenie sumy 1590,18 Eur. Dňa 11.12.2013 podal žalobca návrh na obnovu konania, ktorý bol zamietnutý uznesením Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 18Co/26/2014. V tejto veci sa opäť nastoľuje rovnaká otázka a rovnaký skutkový stav, ktorý už bol súdu známy. Okresný súd prešov vydaním platobného rozkazu zo dňa 15.08.2011 sa už predmetnou právnou vecou, vrátane jeho skutkového stavu a právneho posúdenia zaoberal. V konaní o zaplatenie 1590,18 eur vedenom pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 12Ro/219/2011 žalobca pripojil ako dôkaz aj úverovú zmluvu. To znamená, že súd, ktorý rozhodoval o tomto návrhu na začatie konania, oboznámil sa s obsahom úverovej zmluvy a na základe posúdení oprávneného nároku žalovaného rozhodol v jeho prospech. Je preto v rozpore s princípom právnej istoty, ak súd prvej inštancie napriek uvedeným súdnym konaniam, ktoré boli právoplatne ukončené, v tej istej veci opätovne konal a rozhodoval. Žalobca mal možnosť využiť procesné prostriedky, ktoré sa priznávajú v procesnom postavení žalovaného v konaní o vydanie platobného rozkazu. Tieto prostriedky žalobca nevyužil. Na strane žalobcu neexistuje a objektívne ani nemôže existovať naliehavý právny záujem na určení neprijateľnosti zmluvných podmienok z úverovej zmluvy, pretože vo veci už bolo právoplatne rozhodnuté. Žalobca svoj naliehavý právny záujem neosvedčil. V tomto konaní si žalobca uplatňuje ten istý nárok, konštatuje ten istý stav, o ktorom sa už rozhodlo. Žalobcov nárok a stav vychádza z rovnakých skutočností, z ktorých bol uplatňovaný. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie NS SR zo dňa 13.10.2009 sp. zn. 5 Cdo 120/2009, uznesenie NS SR z 27.09.2012 sp. zn. 2 Cdo 71/2012. Konaním žalobcu jednoznačne dochádza k zníženiu stavu právnej istoty, neoprávnenému bráneniu práva. Žalovaný namietal, že súd prvej inštancie neprihliadol na ním vznesenú námietku naliehavého právneho záujmu ako aj na prekážku veci rozhodnutej, resp. ich nesprávne právne vyhodnotil. Žalovaný považuje za nedostatočný argument súdu, že neprijateľnosť zmluvnej podmienky nebola v predošlom konaní judikovaná. Vzhľadom na vyššie vedené žalobcovi neprislúcha ani nárok na náhradu trov konania. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania.

3. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného písomne nevyjadrila.

4. Základným procesným predpisom, ktorý platil v čase rozhodovania prvoinštančného súdu, bol Občiansky súdny poriadok. Občiansky súdny poriadok bol zák. č. 160/2015 Z.z. zrušený a nahradený novým zákonom, Civilným sporovým poriadkom. Civilný sporový poriadok sa stal účinný od 1.7.2016. V ust. § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

Z uvedeného vyplýva, že procesný predpis, ktorý bol podkladom pre konanie o uplatnenom nároku, už bol zrušený. Nie je možné ho aplikovať vzhľadom na explicitné ust. § 470 ods. 1 CSP. Z toho vyplýva, okamžitá aplikabilita nového procesného predpisu.

Ďalej platí, že všetky úkony, ktoré boli vykonané za účinnosti starého predpisu, aj keď ich napr. nový procesný predpis nepozná, ostávajú zachované, t.j. platí justifikácia účinkov procesných úkonov a to nielen súdu, ale aj účastníkov konania, resp. strán sporu (§ 470 ods. 2 CSP). V danom prípade je vylúčená aplikácia starého procesného predpisu.

Preto aj odvolací súd na daný právny vzťah aplikoval z procesného hľadiska nový procesný zákon a to zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok.

Odvolací súd v rámci kompetencií podľa § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie prvoinštančného súdu je vecne správne.

Prekážka právoplatne rozhodnutej veci - res iudicata, ktorá vyplýva z ust. § 159 ods. 3 O.s.p. patrí medzi neodstrániteľné podmienky konania v zmysle § 103 a § 104 ods. 1 O.s.p. a bráni tomu, aby vec, o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté bola opätovne prejednaná. O prekážku res iudicata ide vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. Prekážku res iudicata zakladá totožnosť strán sporu a totožnosť predmetu sporu. Totožnosť predmetu sporu je daná vtedy, ak ten istý nárok vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, ktorým bol už uplatnený.

V predmetnej veci nie je možné konštatovať, že právoplatné rozhodnutie súdu v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 12Ro/219/2011 (a s ním súvisiace rozhodnutia v konaniach 11C/205/2013, 18Co/26/2014, 13Er/199/2012) založilo prekážku res iudicata, keďže predmetom konania 12Ro/219/2011 bolo v zmysle žalobného petitu právo na zaplatenie peňažnej sumy, zatiaľ čo predmetom tohto konania je určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. Totožnosť predmetu konania tak nie je daná. Totožný nie je ani opis skutkového stavu, z ktorého má vyplývať existencia uplatneného práva v žalobe v konaní 12Ro/219/2011 a v tomto konaní.

Vo vzťahu k námietke nepreukázania naliehavého právneho záujmu na určení neprijateľnosti zmluvných podmienok odvolací súd uvádza, že zo samotného zákonného ustanovenia (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 153 ods. 4 O.s.p.) priamo vyplýva právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľa na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá spôsobuje nerovnováhu v postavení účastníkov zmluvného vzťahu. Keďže naliehavý právny záujem vyplýva priamo zo zákona, tento nie je potrebné zo strany spotrebiteľa osvedčovať.

Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (článok 6 bod 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky (posudzuje sa, či zmluvná podmienka je z objektívneho hľadiska spôsobilá negatívne zasiahnuť do práv spotrebiteľa), ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenia zmluvnej podmienky za neprijateľnú, t.j. či tak činí pred vstupom do zmluvného vzťahu s dodávateľom, počas jeho trvania, alebo až následne. Danosť právneho záujmu na zabezpečení právnej istoty, ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami nie je časovo limitovaná.

Žalobkyňa v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúce z § 3 ods. 3, ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva, ako to správne konštatoval súd prvej inštancie. Tento výklad je v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.

Správnemu výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

Vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa je ako spotrebiteľ od súdneho poplatku oslobodená, pričom žalovaný bol v konaní neúspešný, bolo dôvodné žalovaného zaviazať na úhradu súdneho poplatku v zmysle § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Za daného stavu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bola v plnom rozsahu úspešná žalobkyňa, preto jej odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči neúspešnému žalovanému. O ich výške rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

5. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0.

## **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.